

Školní vzdělávací program
NONA 4 – školní družina
RVP PV - MŠ speciální

**ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO
ZÁJMOVÉ VZDĚLÁVÁNÍ
ŠKOLNÍ DRUŽINA „Společné prožitky“**

Platnost dokumentu: od 26.8.2013

Mgr. Milena Liskovská Turková

č.j. ZŠ 466/2013

1.

IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Název ŠVP: NONA 5
Datum: 26. 8. 2013
Verze: druhá
Platnost: 5. 9. 2013
Koordinátor: Mgr. Milena Liskovská Turková

Název školy: Mateřská škola a Základní škola speciální NONA, o.p.s.
Adresa: Rašínova 313, Nové Město nad Metují, 549 01
IČO: 25299140

Kontakty
Ředitel: Mgr. Milena Liskovská Turková
Telefon: 491 474 299, 734 377 154

Email: zsnona@nonanmnm.com
www: zsnonanmnm.cz

Zřizovatel: NONA – společnost zdravotně postižených, o.s.
Adresa: Rašínova 313, Nové Město nad Metují, 549 01
IČO: 46524339
Kontakt: Pavlína Benediktová
Telefon: 491 472 694

Email: stacionar@nonanmnm.com
www: nonanmnm.com

Tento vzdělávání program je přílohou ŠVP NONA 1 pro základní školu speciální.

Školní vzdělávací program pro školní družinu s motivačním názvem „Společné prožitky“ při Základní škole speciální NONA, o.p.s. (dále jen „ŠVP ŠD“) je zpracován v souladu s § 5 zákona č. 561/2004 Sb., zákon o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), v platném znění a v souladu s vyhláškou č. 74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání v platném znění.

2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLSKÉHO ZAŘÍZENÍ (školní družiny)

Hlavním posláním školní družiny (dále jen „družiny“) je zabezpečení zájmového vzdělávání, zájmové činnosti, odpočinku a relaxace žáků naší základní školy speciální. Družina organizuje zájmové vzdělávání především pro účastníky přihlášené k pravidelné denní docházce. Družina vykonává činnost ve dnech školního vyučování. Zařízení plní funkci relaxační, kompenzační, výchovně vzdělávací a sociální.

Družina umožňuje dětem společnou činnost v době mimo vyučování v nestresujícím funkčním prostředí, které splňuje podmínky podnětnosti, navozuje kreativitu a odpovídající seberealizaci. Důležitým prvkem je interakce všech zúčastněných činitelů – sociální klima školy, školského zařízení, empatie vychovatelek, režim dne umožňující dostatek pohybu a navozování podnětných aktivit, otevřené vztahy mezi vychovatelkami, dětmi a rodiči.

Účastníci pravidelné denní docházky do družiny budou zařazeni do oddělení. Podle počtu přihlášených žáků bude stanoven počet oddělení družiny. Bude-li oddělení tvořeno pouze účastníky se zdravotním postižením, bude počet oddělení stanoven tak, aby byl nejvyšší počet účastníků v oddělení shodný s nejvyšším počtem žáků ve třídě zřízené pro žáky se zdravotním postižením stanoveným § 10 odst. 1 vyhlášky č. [73/2005 Sb.](#), o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných v platném znění.

Ředitelka stanoví nejvyšší počet účastníků na 1 pedagogického pracovníka s ohledem na druh vykonávané činnosti účastníků a jejich případné speciální vzdělávací potřeby, zejména s ohledem na jejich bezpečnost.

3. KONKRÉTNÍ CÍLE VZDĚLÁVÁNÍ

Cílem zájmového vzdělávání je vést účastníky k aktivnímu přístupu k volnému času. To znamená, že budeme společně poznávat nové volnočasové aktivity k účelnému naplňování volného času, utvářet pozitivní vztahové sítě mezi žáky, rodiči a pedagogy, posilovat pozitivní vztah k širokému i blízkému okolí, dodržovat pravidla slušného chování a všestranné, účinné a otevřené komunikace, posilovat morálně volní vlastnosti a smysl pro fair play, získávat a

rozdíjet klíčové kompetence, aktivně přistupovat k začleňování se do společnosti a k prevenci sociálně patologických jevů.

Při sestavování cílů ŠVP školní družiny byl brán zřetel zejména na:

- věkové a individuální podmínky a zákonitosti skupinové dynamiky
- personální, materiální a specifické podmínky speciální školy
- charakteristiku ŠVP Základní škola speciální
- zájmy a očekávání žáků, rodičů, pedagogů, školy a zřizovatele
- ekonomické podmínky
- konkurenční prostředí regionu (Stonožka, Mandl, Mateřské centrum, ZUŠ, Dům dětí, atd.)

4. DĚLKA A ČASOVÝ PLÁN VZDĚLÁVÁNÍ

Časový plán pro zájmové vzdělávání v družině je zpracován na dobu jednoho školního roku. Pro další školní rok bude aktualizován dle výsledků provedené vlastní hodnocení družiny.

Časový plán:

ranní ŠD	dle aktuálního rozvrhu hodin ŠD
odpolední ŠD	dle aktuálního rozvrhu hodin ŠD

Časový rozvrh:

Ranní družina
hygiena a oběd
spontánní činnost
zájmová činnost
relaxační a terapeutická činnost
příprava na vyučování formou didaktických her
příležitostné činnost

Sled jednotlivých činností:

viz Přehled výchovně vzdělávací práce v oddělení ŠD.

5. EVALUACE ČINNOSTI

Hodnocení činností a dosažených výsledků ve ŠD probíhá hned po ukončení činnosti každý den. Při dlouhodobějších projektech po jejich ukončení. V průběhu všech činností vychovatelka děti povzbuzuje, chválí a hodnotí. Výsledky své práce děti vystavují na školních výstavách, besídkách a podobných akcích organizovaných školou.

Kritéria hodnocení

- průběh činnosti a hodnocení chování
- splnění očekávání (účastníci)
- splnění cílů, organizace a použitých metod (pedagoga)
- spokojenost žáků

6. FORMY VZDĚLÁVÁNÍ

Zájmové vzdělávání ve ŠD se uskutečňuje těmito formami:

- Pravidelnou výchovnou, vzdělávací – práce na PC – výukové programy a zájmovou činností
- Příležitostnou výchovnou, vzdělávací a zájmovou činností – výstavy, karnevaly, besídky, setkávání s rodinnými příslušníky, sportovní aktivity, školní slavnosti, besedy,
- Osvětovou činností – besedy, výstavky, nástěnky
- Nabídky spontánních činností – rekreační a odpočinkové činnosti, možnost sledování DVD, poslech pohádek, hudby, odpočinek a relaxace, stolní hry, volné kreslení
- PROJEKTY – celoroční projekt Canisterapie (terapie dotykem - nácvik a rozvoj hrubé a jemné motoriky a uvolňování spasmů), Školy v přírodě (letní a podzimní týdenní pobyty), Vánoční a Velikonoční výtvarné dílny (připomenutí lidových tradic a výroba výrobků), každoroční divadelní představení, Motoriky (podpora integrace žáků do běžného života, společnosti – partnerská spolupráce se ZŠ Malecí), Čarodějnický rej (Oslava čarodějnic – průvod a opékání špekáčků), Moje nejmilejší knížka (pravidelné

návštěvy městské knihovny), Noňácká maškaráda (karneval pro zařízení a školy z okolí Nového Města), Školní akademie (koukejte co umíme, co jsme se během školního roku naučili, co jsme si osvojili)

7. OBSAH VZDĚLÁVÁNÍ

Obsah výchovně vzdělávací činnosti je založen na činnostech vyplývajících ze zájmu a potřeb dětí. V průběhu výchovně vzdělávací práce ŠD se organicky prolínají organizované a spontánní činnosti, skupinové i individuální působení. Aktuálním výchovným cílem je vybavovat děti vědomostmi a praktickými dovednostmi, které jsou potřebné pro běžný život, seznamovat s různými situacemi, včleňovat do společnosti, pomáhat našim žákům v cestě za rovností a úspěchem v naší společnosti a připravovat je na to, jak čelit sociálně patologickým jevům ohrožující děti.

Proto se práce ve ŠD zaměřuje převážně na tato základní témata:

- Výchova ke zdravému životnímu stylu, výchova k odpovědnosti za své zdraví.
- Posilování komunikačních a pracovních dovedností.
- Zvyšování sociálních kompetencí – rozvíjení sociální orientace a dovednosti.
- Výchova k odstraňování nedostatků v psychické regulaci chování.
- Najít své místo ve skupině a společnosti.

8. SPONTÁNNÍ ČINNOSTI

8.1. Odpočinková činnost

Odpočinkové činnosti mají odstranit únavu. Do denního režimu se zařazují nejčastěji po obědě, popř. ráno pro žáky, kteří brzy vstávají a dále dle potřeby kdykoliv během dne. Tuto funkci mohou také plnit klidové hry, či jiné klidné zájmové činnosti, poslechové činnosti apod. Důležité je zařazení odpočinkových činností do denního režimu ŠD, jejich organizace a náplň plní psychohygienické poslání.

8.2. Rekreační činnost

Rekreační a relaxační činnost slouží k regeneraci sil. K těmto aktivitám patří pobyt na školní zahradě, kde děti mají možnost využít hry na pískovišti, venkovních tabulí na kreslení a vyučování, prolézaček, houpačky, skluzavky, v letních měsících trampolíny a bazénu.

8.3. Příprava na vyučování

Příprava na vyučování zahrnuje okruh činností související s plněním školních povinností, není však legislativně stanovena jako povinná činnost ŠD. Může mít některou z následujících forem:

- zábavné procvičování učiva formou didaktických her včetně řešení problémů;
- ověřování a upevňování školních poznatků v praxi při vycházkách a pobytu na školní zahradě;
- Práce na PC – výukové programy;
- Procvičování grafomotoriky na SMART Board;

Očekávané výstupy

- žák pracuje ve skupině, vytváří a respektuje pravidla spolupráce;
- naslouchá, dodržuje pravidla her, aktivně se zapojuje, nepodvádí;
- přispívá k vytváření pohody mezi spolužáky;
- respektuje učitele, vychovatelky;

Klíčové kompetence

K učení:

- poznává smysl a cíl učení;
- osvojené poznatky a dovednosti ověřuje v praxi;
- získanou zkušenost uplatňuje v denních situacích i v učení;
- má základní poznatky o světě lidí, kultury, přírody a techniky
- orientuje se v prostředí, ve kterém žije;
- aktivně si všímá, co se kolem něj děje, rozumí věcem, jevům a raduje se z úspěchů;

8.4. Sebeobslužná činnost

Osvojují se zde a upevňují návyky osobní hygieny, udržování čistoty a pořádku, nácvik samostatného oblékání, základy stolování – úklid stolů a nádobí po hlavním jídle, poděkování, oslovení. Zdravotní pohybové aktivity – polohování, protahování, posilování a uvolňování.

Očekávané výstupy

- žák se chová vhodně při stolování, dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování;
- udržuje pořádek a čistotu, dodržuje základy hygieny;
- Žák spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti;
- uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech;

Klíčové kompetence

Sociální a personální:

- podílí se na utváření příjemné atmosféry;
- na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevnování dobrých mezilidských vztahů;
- v případě potřeby se snaží poskytnout pomoc nebo o ni požádá;
- nese za své chování náledky;
- přiměřeným způsobem projevuje ohleduplnost, citlivost k druhým, pomoc slabším, pozná nevhodné chování;
- dokáže se prosadit ve skupině, podřídit se, spolupracuje, uplatňuje základní společenské návyky;

Komunikativní:

- naslouchá, vhodně reaguje, spolupracuje;
- sděluje své prožitky, pocity a nálady různými prostředky
- domluví se slovy, gesty, rozlišuje symboly a rozumí významu (AAK)
- ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní
- rozšiřuje slovní zásobu a aktivně ji používá v komunikaci s okolím
- využívá komunikativní a informativní prostředky (knihy, PC,...)

K učení:

- poznává smysl a cíl učení;
- objevuje všímá si souvislostí;
- experimentuje;
- užívá jednoduchých pojmů a zmaků;
- získanou zkušenost uplatňuje v denních situacích i v učení;
- má základní poznatky o světě lidí, kultury, přírody a techniky;

9. ZÁJMOVÉ ČINNOSTI

Zájmové činnosti rozvíjejí osobnost žáka. Umožňují žákům seberealizaci i další rozvoj pohybových dovedností a poznání. Mohou být zařazeny jako součást činnosti ŠD jako řízená kolektivní nebo individuální činnost, jako organizovaná nebo spontánní aktivita.

Zájmová činnost může být:

9.1. Estetickovýchovná činnost

- rukodělná činnost a rozvíjení manuální dovednosti,
- seznámení se s různými pracovními postupy při práci s různými materiály (papír, dřevo, plast, kov, látka, vlna, vata, přírodniny, netradiční mat., apod.)
- konstrukční práce, montáž, demontáž, hry se stavebnicemi, šití, vyšívání, vaření
- esteticko-výchovná činnost formující vztah dětí k estetickým hodnotám,

- činnosti podporující emocionální složku osobnosti, zejména výtvarné činnosti, hudba, divadlo, film, literatura, tanec apod.

Očekávané výstupy

Žák pracuje ve skupině, vytváří a respektuje pravidla spolupráce, dle svých individuálních zvláštností zvládá sebeobsluhu, naslouchá, postupně vypráví, přednáší, zpívá, reaguje na podněty, učí se rozpoznat barvy, experimentuje s barvou, kombinuje barvy, postupně zvládne práci s nůžkami, snaží se kombinovat materiály, naučí se nové a netradiční výtvarné techniky.

Klíčové kompetence

Sociální a personální

- žák účinně spolupracuje, snaží se vytvářet pravidla práce v týmu;
- žák přispívá k upevnování kamarádských vztahů;
- žák spolupracuje s vrstevníky a vychovatelkou;
- žák pomáhá ostatním, podílí se na utváření příjemné atmosféry;

Komunikativní

- naslouchá promluvám druhých, má snahu rozumět mluvenému slovu;
- získané informace se snaží podle svých možností využívat, hovoří o svých pocitech;
- vytváří si vztah k výtvarnému dílu, postupně si vytváří si vlastní názor na divadelní, filmové představení;
- snaží se hovořit a popsat svou práci, práci spolužáků, využívá informační prostředky s pomocí vychovatelky, zapojuje se do dění ve ŠD, toleruje, vypráví, naslouchá, spolupracuje, respektuje, komunikuje – dle svých individuálních zvláštností;

Pracovní

- snaží se používat bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení;
- dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti;
- využívá získané znalosti a zkušenosti v dalších oblastech;

K učení

- projevuje ochotu učit se, poznává smysl a cíl učení, seznámí se s kulturními tradicemi a zvyky;
- snaží se sám rozhodovat, pracuje samostatně;

9.2. Přírodovědná činnost

- seznámení se základy přírodních věd;
- pěstování citu k přírodnímu prostředí a položení základu k jeho ochraně;
- poznávání přírody;
- pěstitelské práce;
- ekologické aktivity (třídění odpadu, recyklace materiálů);

Očekávané výstupy

- Žák pracuje ve skupině, spolupracuje se spolužáky, vychovatelkou;
- dbá na bezpečnost a ochranu zdraví při práci;
- ví, co se děje na poli a na zahradě (střídání ročních období);
- seznámí se s migrací zvířat;

Klíčové kompetence

Sociální a personální:

- Spolupracuje, komunikuje se spolužáky;
- zapojí se do práce skupiny, vytváří příjemnou atmosféru;

Komunikativní:

- Hovoří o získaných zkušenostech, zážitcích, pocitech;
- vyjádří myšlenku, diskutuje;
- využívá z dopomocí vychovatelky informační a komunikační prostředky (internet, encyklopedie, učebnice, časopisy) ;

K učení:

- Poznává smysl učení;
- samostatně pozoruje, vyhledává a třídí získané informace;

9.3. Sportovní činnost

- rozvoj fyzické zdatnosti dle individuálních zvláštností;
- následné vytváření psychické odolnosti vůči stresu;
- rozvoj hrubé a jemné motoriky;

Očekávané výstupy

- žák chápe a dodržuje základní pravidla her;
- dbá na bezpečnost svou i spolužáků;
- spolupracuje při týmových hrách, aktivně se zapojuje;
- otužuje se, hraje v rámci daných pravidel (nepodvádí), respektuje
- dle svých možností zvládne základní TV dovednosti (běh, chůze do schodů se střídáním pravé a levé nohy, chytání míče, skoky);

Klíčové kompetence

Sociální a personální:

- spolupracuje, hraje čestně;
- vytváří a dodržuje pravidla;
- ovlivňuje kvalitu hry;

Komunikativní:

- rozumí pravidlům her a soutěží;

K učení:

- projevuje ochotu učit se;
- pochopí pravidla her a soutěží;

Občanské:

- podporuje spolužáky, povzbuzuje, respektuje;
- odmítá hrubé zacházení a jednání mezi spolužáky;

9.4. Společenskovědní činnost

- základní poznatky o společnosti, její historii a tradici;
- získání poznatků o škole, její současnosti i historii;
- historie, místopis, folklór;
- sběratelství;
- získávání dalších doplňujících poznatků při průběžné činnosti ŠD (vycházky, poslechové činnosti, práce s knihou a časopisy);

Očekávané výstupy

- žák se seznámí se spolužáky, pozná p. učitelky, vychovatelky;
- orientuje se v prostorách ŠD a ZŠ;
- ví kde žije (obec, adresa, stát) ;
- seznámí se přiměřeně k svému věku a druhu postižení s historií a tradicí Vánoc, adventu, masopustu, Velikonoc, státních svátků a významných dnů ČR;
- zná rodinné zvyklosti a tradice;
- přispívá k vytváření pohody ve ŠD, mezi spolužáky, navazuje kamarádské vztahy;
- respektuje rodiče, učitele, vychovatelky;
- vypráví o zvyklostech;

Klíčové kompetence

Sociální a personální:

- účinně spolupracuje ve skupině;
- společně s vychovatelkou se podílí na vytváření pravidel práce;
- ovlivňuje kvalitu společné práce;
- podílí se na utváření příjemné atmosféry, upevňování a rozvíjení kamarádských vztahů;

- poskytne pomoc, požádá o pomoc, diskutuje, spolupracuje, respektuje;

Komunikativní:

- snaží se formulovat a vyjádřit své myšlenky, názor;
- využívá získaných informací, využívá moderní techniky a technologie s dopomocí;

Občanské:

- je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu;
- rozhoduje se zodpovědně, poskytne dle svých možností pomoc;
- respektuje naše tradice a kulturní i historické dědictví;
- zapojuje se do kulturního dění a sportovních aktivit vhodných pro žáky s mentálním postižením;
- snaží se rozhodovat v zájmu podpory a ochrany zdraví;

K učení:

- poznává smysl a cíl učení;

K řešení problémů:

- vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni;
- snaží se pochopit problém, přemýšlí o nesrovnalostech;
- snaží se hledat řešení za pomoci návodných otázek vychovatele;

9.5. Počítačová gramotnost

- vybavení dětí základními počítačovými dovednostmi (otevřít, zavřít soubor, používat znaky tečka, čárka, mailová pošta, poučení o bezpečnost při vyhledávání na internetových stránkách);
- opsat si svoji e-mailovou adresu a heslo;
- vyhledávání informací, procvičování, doplňování a ověřování znalostí podle pokynů (výukové programy PC);

10. *RELAXAČNÍ A TERAPEUTICKÉ ČINNOSTI*

10.1. Ergoterapeutické činnosti

Výchovně vzdělávací cíle

Žáci:

- naučí se základním znalostem a dovednostem
- rozvíjí svůj cit pro materiál
- rozvíjí svoji tvořivost, představivost, fantazii
- vytváří si kladný vztah k výtvarnému umění
- získávají základní dovednosti při vaření

Obsah činnosti - výtvarná část

- kresba-pastel, pastelky, dřívko, tužka, tuž
- malba-tempera, akvarel, tisk, barvy na textil
- koláž-papírová, textilní, kombinovaná
- netradiční techniky-malba na sklo
- tvoření z netradičních materiálů, vánoční a velikonoční dekorace
- jednoduchá grafika-monotyp, frotáž
- keramická část
- práce z volné ruky-jednoduchý výrobek (tisk listu)
- práce s hliněnými hárky (spojování, konstrukce)
- práce s plátem (válení, vykrajování)
- povrchová úprava hlíny
- vaření
- studená kuchyně-saláty, pomazánky, poháry, nepečené moučníky
- teplá kuchyně-vánoční cukroví, perníčky-příprava těsta
- rukodělné a řemeslné techniky
- tvoření z moduritu
- tkaní na destičce
- velikonoční a vánoční aranžování
- šití - přišívání knoflíků, papírové vyšívání

Očekávané výstupy

- žák zvládne základní výtvarné techniky, umí správně použít nástroje a náradí potřebné k nim
- žák zvládne zpracovat hlínu a vytvořit jednoduchý výrobek z ruky, naučí se základním postupům při modelování hlíny
- žák dokáže vyválet plát a na základě vlastní fantazie vytvořit keramický objekt
- dokáže s dopomocí použít glazuru a engobu
- žák bude zvládat práci se štětci, míchání barev
- žák zvládne práci se základními pomůckami (nůžky, špejle, lepidlo) a bude schopen je použít
- žák zvládne základní pravidla bezpečnosti při přípravě vaření
- osvojí si a dodržuje zásady zdravé výživy
- s dopomocí zvládne hygienu práce v kuchyni, naučí se pořádku
- žák si osvojí kulturu stolování
- žák bude pracovat s netradičními materiály, bude je umět kombinovat

Metody práce

- klasické (vysvětlování, předvádění, pozorování, instruktáž, napodobování)
- aktivizující (rozhovor, řešení problému, výtvarný experiment, hra)

Klíčové kompetence

- žák získá kompetence k řešení problémů, učení, komunikativní, pracovní, k naplnění volného času

- naučí se základům výtvarné tvorby a umí získaných poznatků a dovedností využít
- dokáže si s dopomocí zorganizovat pracovní prostor a postup práce, práci dokončí
- dokáže spolupracovat s ostatními
- získá pozitivní vztah k umění
- snaží se řešit problémy, volí vhodné způsoby
- naslouchá promluvám druhých lidí, snaží se porozumět jim, vhodně na ně reaguje
- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla
- rozvíjí své zájmy a záliby
- rozvíjí schopnost aktivního využívání volného času
- vede k seberealizaci
- samostatně pozoruje
- snaží se zhodnotit výsledek své práce

Hodnocení

V průběhu činnosti vychovatelka děti hodnotí, chválí a povzbuzuje. Děti své výtvary vystavují na nástěnkách a při příležitostných výstavách (vánoční a velikonoční výstavka pro rodiče a děti apod.).

10.2. Muzikoterapeutické činnosti

(hra na předměty, na tělo, Orffovy nástroje, poslech, zpěv)

Výchovně vzdělávací cíle

Žáci:

- naučí se rozlišování běžných zvuků, a zvuků hudebních nástrojů
- rozpozná tempo a rytmus
- rozpozná základní hudební nástroje
- vytváří si kladný vztah k hudebnímu umění
- zvládá základní kroky jednoduchého tance
- doprovází podle svých schopností a dovedností písně na rytmické hudební nástroje
- Obsah činnosti
- zpěv
- lidové a umělé písně
- správné pěvecké návyky-dýchání, výslovnost
- rytmické nástroje-ozvučná dřívka, triangl, tamburína, bubínek,

Očekávané výstupy

- žák zvládne zpívat jednoduché melodie či písně přiměřené jeho hlasovému rozsahu a individuálním schopnostem

- žák zvládne užívat při hudebních aktivitách různé hudební nástroje přiměřeně svým schopnostem a dovednostem
- žák dokáže vnímat, rozlišovat a napodobovat různé nehudební a hudební zvuky
- dokáže se soustředit na poslech jednoduché krátké známé písně či skladby
- žák se naučí správně hospodařit s dechem a snažit se srozumitelně vyslovovat
- žák zvládne reagovat pohybem na hudbu
- žák zvládne interpretovat vybrané a vzhledem k individuální úrovni zvládnutelné lidové a umělé písně

Metody práce

- klasické (vysvětlování, předvádění, pozorování, instruktáž, napodobování)
- aktivizující (rozhovor, řešení problému, hudební experiment, hra)

Klíčové kompetence

- žák získá kompetence k řešení problémů, učení, komunikativní, pracovní, k naplnění volného času
- naučí se základům hudební tvorby a umí získaných poznatků a dovedností využít
- získá pozitivní vztah k umění, má radost z hudby a zpěvu
- snaží se přemýšlet o problému a následně ho řešit
- podporujeme snahu o spontánní vyjádření
- vytváříme pozitivní klima a poskytujeme dostatečný prostor k vlastnímu vyjádření
- vedeme žáky k pozitivní prezentaci své osoby
- podporujeme mimoškolní aktivity
- rozvíjíme žákovu jedinečnost
- fixujeme vhodné návyky v péči o zdraví (hlasová hygiena, dechová cvičení)
- snaží se zhodnotit výsledek své práce

Hodnocení

V průběhu činnosti vychovatelka děti hodnotí, chválí a povzbuzuje. Děti své hudební aktivity prezentují na kulturních vystoupeních, při příležitostných akcích (adventní a vánoční koncerty, vystoupení apod.).

10.3. Rehabilitační činnosti

Výchovně vzdělávací cíle

Žáci:

- naučí se rozlišování běžných zvuků, a zvuků hudebních nástrojů
- rozpozná tempo a rytmus
- rozpozná základní hudební nástroje

- vytváří si kladný vztah k hudebnímu umění
- zvládá základní kroky jednoduchého tance
- doprovází podle svých schopností a dovedností písně na rytmické hudební nástroje
- Obsah činnosti
- zpěv
- lidové a umělé písně
- správné pěvecké návyky-dýchání, výslovnost
- hudební skladatelé – Smetana, Dvořák
- rytmické nástroje-ozvučná dřívka, triangel, tamburína, bubínek,
- notový záznam- nota celá, půlová, čtvrt'ová
- rozlišení stylů-country, rock, pop

Očekávané výstupy

- žák zvládne zpívat jednoduché melodie či písně přiměřené jeho hlasovému rozsahu a individuálním schopnostem
- žák zvládne užívat při hudebních aktivitách různé hudební nástroje přiměřeně svým schopnostem a dovednostem
- žák dokáže vnímat, rozlišovat a napodobovat různé nehudební a hudební zvuky
- dokáže se soustředit na poslech jednoduché krátké známé písně či skladby
- žák se naučí správně hospodařit s dechem a snažit se srozumitelně vyslovovat
- žák zvládne reagovat pohybem na hudbu
- žák zvládne interpretovat vybrané a vzhledem k individuální úrovni zvládnutelné lidové a umělé písně

Metody práce

- klasické (vysvětlování, předvádění, pozorování, instruktáž, napodobování)
- aktivizující (rozhovor, řešení problému, hudební experiment, hra)

Klíčové kompetence

- žák získá kompetence k řešení problémů, učení, komunikativní, pracovní, k naplnění volného času
- naučí se základům hudební tvorby a umí získaných poznatků a dovedností využít
- získá pozitivní vztah k umění, má radost z hudby a zpěvu
- snaží se přemýšlet o problému a následně ho řešit
- podporujeme snahu o spontánní vyjádření
- vytváříme pozitivní klima a poskytujeme dostatečný prostor k vlastnímu vyjádření
- vedeme žáky k pozitivní prezentaci své osoby
- podporujeme mimoškolní aktivity
- rozvíjíme žákovu jedinečnost
- fixujeme vhodné návyky v péči o zdraví (hlasová hygiena, dechová cvičení)
- snaží se zhodnotit výsledek své práce

Hodnocení

V průběhu činnosti vychovatelka děti hodnotí, chválí a povzbuzuje. Děti své hudební aktivity prezentují na kulturních vystoupeních, při příležitostných akcích (adventní a vánoční koncerty, vystoupení apod.).

11. PŘÍLEŽITOSTNÉ ČINNOSTI

11.1. ZÁŘÍ

- zahajujeme školní rok a vítáme děti do přípravného stupně a prvňáčky do školy
- orientace ve škole (co skrývají učebny, seznámení s paní ředitelkou, zjišťujeme, kdo všechno v naší škole pracuje.)
- lidé a čas – organizace a režim ŠD (učíme se rozlišovat povinnosti a zábavu, co všechno stihneme během dne, náš rozvrh apod.)
- kamarádi kolem nás (žebříček hodnot, čím si kamarádi dělají radost, malujeme kamaráda, poznáme kamaráda po hlase apod.)
- jeřabinkový barevný den – výroba korálů
- ekologický den - vítání podzimu - podzimní rovnodennost 23.9.
- návštěva městské knihovny

11.2. ŘÍJEN

- DÝŇOBRANÍ – vyřezávání z dýní, netopýři, strašidla, kočky – podzimní výstava
- Halloweenské bubákování
- hrátky s bramborou – tiskátka, korále, vaření, bramborová strašidla
- drakiáda – pouštění draků
- příroda okolo nás – jak se mění stromy, využíváme listy a plody pro koláže zhotovujeme z nich drobné šperky, chování v přírodě
- MOTOROVÝ DEN – vyzkoušíme silné stroje, povídáme o závodění,
- podzimní pobyt na horách
- návštěva městské knihovny

11.3. LISTOPAD

- uspávání přírody (spadané barevné listí, jablka, mlha v zahrádkách)
- blíží se Vánoce – nácvik vánočních písní a koled
- zamykáme les – podzimní výpravy do přírody
- rozvíjení charakterových vlastností, učíme se toleranci
- učíme se pořádku, přemýšlíme o vandalismu
- návštěva městské knihovny
- pestrobarevný den – podzimní

11.4. PROSINEC

- zimní hrátky na sněhu
- Mikulášské besídka – vystoupení, soutěže, taneční hry, možná přijde Mikuláš
- Adventní čas – vyprávění o vánočních zvycích, učíme se koledy, pozorujeme výzdobu města, ulic, obchodů, vyrábíme vánoční ozdoby, přáníčka, pečeme perníčky, učíme se zabalit dárky, zkoušíme vánoční zvyky, vyrábíme adventní kalendář, věnec, Mikuláše, čerty, anděly, zdobíme ŠD
- Vánoční dílna s rodiči – příprava na výstavu
- Vítání prvního zimního dne – zimní slunovrat 21.12.
- Adventní koncert
- vycházky do zimní přírody, zdobíme vánoční strom pro zvířátka, pomáháme zvířátkům a ptáčkům přežít zimu (krmítka u našich domů)
- výzdoba květináčů na náměstí
- návštěva městské knihovny

11.5. LEDEN

- Slušné chování (besedujeme o kouzelných slovech, hrajeme scénky, učíme se správně podat ruku, představit se, zdravít, poděkovat, požádat)
- Ples stacionáře – vystoupení žáků, tanec, slušné chování v praxi
- besedujeme o bezpečnosti při hrách, zimních sportech, hygienických návycích
- mráz maluje na okna – koláže, sněhové vločky, sněhuláci apod.
- zimní pobyt na horách
- zimní sporty – bobování, koulování, stavby ze sněhu
- Návštěva městské knihovny

11.6. ÚNOR

- naše tělo – kouzla pro zdraví, otužování, zdravý životní styl, hygiena, desatero zásad zdravé výživy, BACILY ÚTOČÍ
- masopust NOŇÁCKÁ MAŠKARÁDA - maškarní karneval, galerie masek
- lidé kolem nás – rodina, povolání rodičů, co pro nás rodiče znamenají, víme, kdy se narodily, babička, dědeček, sourozenci apod.
- ve hře hledej zálibu – hrajeme KRIS KROS, piškvorcky, lodě, šachy, luštíme rébusy
- ČLOVĚK – JEDINEČNÝ TVOR
- návštěva městské knihovny

11.7. BŘEZEN

- jedl jsem, snědl jsem – povídání o zdravé výživě a vitamínech
- kdo se sportem rozjaří – závodivé hry na chodbě, míče, švihadlo, obruče, kuželky apod.
- vítáme jaro – jarní rovnodennost 21.3. - probouzí se jaro – první květy, první broučci, povídáme si o jarních lidových zvycích a tradicích
- svátky jara – Velikonoce (výzdoba, tradice, říkanky, písničky apod.)- JARO VE ŠKOLE – výstava
- Velikonoční dílna – příprava na výstavu
- Člověk objevuje a poznává VESMÍR

- návštěva městské knihovny

11.8. DUBEN

- jak se budí semínko – pozorujeme klíčení semínek (hrách, fazole, apod.), kreslíme bobtnající semínka, pečujeme o květiny, přesazujeme, zaléváme, vytváříme hezké prostředí
- můj miláček, můj kamarád – domácí mazlíčci (kreslíme, modelujeme, vyprávíme)
- Ekologický den - Den Země - čistota, úprava okolí, co do přírody nepatří (besedujeme, malujeme o tom, jak člověk může škodit nebo prospívat přírodě)
- ČARODĚJNICKÉ REJDĚNÍ – opékání špekáčků
- cesta do školy – bezpečnost, správné oblékání, dopravní značky, kdo je chodec, cyklista, řidič
- návštěva městské knihovny

11.9. KVĚTEN

- Den matek – portréty, výstava, povídáme si o tom, co pro nás maminka znamená, vyrábíme drobné dárečky
- MOJE MAMINKA – jak já ji vidím galerie portrétů maminek
- můj domov – u nás doma, náš dům, náš byt (besedujeme, kreslíme, malujeme, stavíme)
- Návštěva městské knihovny

11.10. ČERVEN

- sluníčkový den – netradiční výtvarné zpracování sluníčka – výstava
- Den dětí – NOŇÁCKÁ OLYMPIÁDA
- Ozdravný pobyt u moře
- AKADEMIE – loučení s devátáky, vystoupení pro rodiče
- Vítání léta – letní slunovrat 21.6.
- poslední táborák ve ŠD, netradiční sportovní soutěže

12. *OSVĚTOVÉ ČINNOSTI (projekty)*

- pravidelné návštěvy v městské knihovně
- prevence primárně patologických jevů
- výchova ke zdraví, správné životosprávě

13. *PODMÍNKY PŘIJÍMÁNÍ UCHAZEČŮ, PRŮBĚHU A UKONČOVÁNÍ VZDĚLÁVÁNÍ*

Činnost ŠD je otevřena žákům základní školy speciální, kteří mají zájem o zájmové vzdělávání. Účast na činnosti je založena na dobrovolnosti.

K zařazení účastníka do daného typu a formy zájmového vzdělávání dochází na základě řádně vyplněné a odevzdané přihlášky. O přijetí účastníka do školní družiny rozhoduje ředitelka školy na základě písemné přihlášky; její součástí je písemné sdělení zákonných zástupců účastníka o rozsahu docházky a způsobu odchodu účastníka z družiny. Na přijatého účastníka se vztahují veškerá práva a povinnosti účastníka zájmového vzdělávání na naší škole (dle platných předpisů). Přihláška je platným dokumentem školy.

Zákonný zástupce žáka přihlášeného k pravidelné docházce do družiny sdělí na přihlášce dobu pobytu žáka ve ŠD a způsob odchodu žáka z družiny. Omluvu nepřítomnosti, odchylky od docházky žáka (pokud má žák odejít ze ŠD v jinou dobu či s jinou osobou), sdělí rodiče písemně vychovatelce. Předem známou nepřítomnost žáka v družině zákonný zástupce oznámí písemně. Podmínky přijímání uchazečů, průběh a ukončování zájmového vzdělávání ve školní družině stanoví školní řád školy.

Ředitelka stanoví nejvyšší počet účastníků na 1 pedagogického pracovníka s ohledem na druh vykonávané činnosti účastníků, zejména s ohledem na jejich bezpečnost.

Při činnostech v jednotlivých formách zájmového vzdělávání se účastník chová a jedná v souladu se Školním řádem a Vnitřním řádem ŠD.

K ukončení zájmového vzdělávání dochází v případě účasti v pravidelných formách zájmového vzdělávání na základě řádně vyplněné a odevzdané odhlášky zákonným zástupcem žáka. O ukončení zájmového vzdělávání rozhoduje ředitelka školy. Ředitelka školy může ukončit zájmové vzdělávání účastníka všech forem v případě opakovaného porušování nebo závažného porušení povinností účastníka zájmového vzdělávání.

14. *PODMÍNKY PRO VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI*

Družina je určena především pro zájmové vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Zájmové vzdělávání těchto žáků se uskutečňuje s využitím vyrovnávacích a podpůrných opatření.

Vzdělávání Družina je vybavena speciálními didaktickými pomůckami, umožňujícími práci se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. Vychovatelky školní družiny se vzdělávají v oblasti speciální pedagogiky.

Respektujeme individualitu každého žáka, vytváříme přiměřené prostředí pro jeho všestranný rozvoj. Dle stupně a charakteru jejich handicapu je umožňováno začleňování do volnočasových aktivit a jsou zajišťovány podmínky vhodné k rozvoji jejich osobnosti. Při výběru činností ve ŠD, při motivování a hodnocení žáků je brán ohled na žákovi speciální vzdělávací potřeby.

U žáků je zohledňováno přiměřené zatížení v případě pohybových aktivit, vycházek. Žákům jsou poskytovány pomůcky nezbytné pro naplňování výchovně vzdělávacího programu školní družiny, zvláštní péče je věnována i přípravě na vyučování.

Při vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami spolupracuje vychovatelka ŠD úzce se školou, a to především při primární identifikaci žáků a dále při stanovování vhodných forem práce, je seznámena se závěry odborného vyšetření žáka ze školského poradenského zařízení.

Na podmínkách pro žáky se specifickými vzdělávacími potřebami spolupracujeme adekvátně s přihlédnutím k jejich handicapu s rodiči. Třídní učitel a zákonní zástupci informují vychovatelku o všech změnách zdravotního stavu dítěte. V případě nutnosti spolupracujeme s odbornými pracovišti.

15. *MATERIÁLNÍ PODMÍNKY*

Prostory pro pobyt žáků ve ŠD jsou zařízeny a vybaveny tak, aby umožňovaly činnost, pro kterou jsou zřízeny.

Oddělení družiny využívají 2 učeben, relaxační místnosti, interaktivní místnosti, snoezelenu a školní zahrady. Podlaha je z části pokryta podlahovou krytinou z PVC a kobercem. Dále jsou prostory vybaveny nábytkem, ve kterém jsou uloženy hry, stavebnice a drobné výtvarné potřeby. Stěny prostor zdobí nástěnky s pracemi dětí. Vybavení nábytkem odpovídá hygienickým předpisům a bezpečnostním předpisům pro děti přípravného stupně a žáky 1. a 3. ročníku pro zájmové vzdělávání. Každé dítě zde má možnost samostatně pracovat u stolečku. Tento prostor je využíván také pro zajištění ranního a odpoledního provozu ŠD. Děti zde mají možnost relaxovat a hrát si. Herna je vybavena PC, CD přehrávačem. Pro sportovní činnosti ŠD využívá tělocvičny v prostorách stacionáře a školní zahrady.

Materiální vybavení pro jednotlivé formy činnosti:

- sportovní – švihadla, kruhy, volejbalový míč, basketbalový, pěnové míče, prolézačky, houpačky, hřiště na košíkovou, boccia
- rukodělné (VV,PČ) – výtvarný materiál, vodové a temperové barvy, tuše, pastelky, pastely, voskové pastely, papíry všech rozměrů + barevné papíry, lepenky, apod.
- společenskovední – možnost navštěvovat školní knihovnu, časopisy, DVD, TV, počítačová učebna
- rekreační a odpočinková – velký výběr stolních her

Pro vylepšení stávajícího stavu vybavení družiny bude materiální vybavení pro jednotlivé formy činnosti dle potřeby doplňováno.

16. PERSONÁLNÍ PODMÍNKY

Vychovatelky jsou iniciátory a průvodci dítěte při volnočasových činnostech, které přímo nebo nepřímo řídí, navozují, motivují, umožňují a hodnotí. Vychovatelky probouzí v dětech aktivní zájem o okolí, sociální kontakty, komunikaci. Podněcují a rozvíjí přirozenou zvědavost dítěte, chuť a odvahu projevit se a ukázat co všechno zvládne. Tyto projevy přiměřeně ocení a chválí.

Personální zabezpečení provozu družiny.

Provoz školní družiny zabezpečují vychovatelky a asistenti pedagoga a osobní asistentky dle rozvrhu školní družiny.

Své vědomosti dále doplňují formou různých školení, kurzů a vzdělávacích programů odborně zaměřených na problematiku práce s dětmi ve ŠD.

Dílčí úkoly vychovatelek:

- Průběžné sledování osnov a metodických příruček (vychovatelky)
- Materiální vybavení, pomůcky (vychovatelky, ředitelka)
- Účast na seminářích, pedagogických a provozních poradách (vychovatelky, asistentky)
- Lékárnička a první pomoc (Hanicová)
- Výzdoba (vychovatelky)
- Nepravidelné akce ŠD (vychovatelky, asistentky)
- Vedení metodických příruček, časopisů (vychovatelky)
- Pravidelné zpracování měsíčních plánů, třídní knihy (vychovatelky)

17. *PODMÍNKY BEZPEČNOSTI PRÁCE A OCHRANY ZDRAVÍ*

Podmínky bezpečnosti práce a ochrany zdraví ve školní družině vychází ze Školního řádu a Vnitřního řádu školní družiny a směrnic BOZP o ochraně zdraví žáků a zaměstnanců.

Podmínky pro hygienické a bezpečné působení:

- dbáme na vhodnou strukturu a skladbu zaměstnání
- zajišťujeme pitný a stravovací režim
- řídíme se provozním řádem pro jednotlivé učebny, s nímž jsou účastníci vždy seznámeni (herna, tělocvična...)
- v případě úrazu/nevolnosti využíváme vybavení školní lékárny, v závažnějších případech lékařskou pomoc; případ zapíšeme do knihy úrazů, vyrozumíme rodiče žáka.

Psychosociální podmínky

Pro jejich zajištění se snažíme:

- společně vytvářet a udržovat pohodu prostředí a příznivého sociálního klimatu - otevřenost, partnerství, úcta, tolerance, uznání, empatie, spolupráce a pomoci;
- dodržovat naplněnost oddělení družiny tak, aby vyhovovala hygienickým a bezpečnostním předpisům a normám (počet žáků v oddělení, počet osob v místnosti apod.);
- preferovat činnosti vycházející ze zájmu účastníků a sledující jejich prospěch.

18. *ZVEŘEJNĚNÍ ŠVP ŠD*

ŠVP pro zájmové vzdělávání ve školní družině „Společné chvílky“ je všem žákům, pedagogům i rodičům přístupný v ředitelně školy.

Schválila: Mgr. Milena Liskovská Turková

OBSAH

1. Identifikační údaje.....	2
2. Charakteristika školského zařízení (školní družiny).....	3
3. Konkrétní cíle vzdělávání.....	3
4. Délka a časový plán vzdělávání.....	4
5. Evaluace činnosti.....	5
6. Formy vzdělávání.....	5
7. Obsah vzdělávání.....	6
8. Spontánní činnosti.....	6
8.1 Odpočinková činnost.....	6
8.2 Rekreační činnost.....	6
8.3 Příprava na vyučování.....	7
8.4 Sebeobslužná činnost.....	7
9. Zájmové činnosti.....	8
9.1 Estetickov ýchovná činnost.....	8
9.2 Přírodovědná činnost.....	10
9.3 Sportovní činnost.....	10
9.4 Společensk ovědní činnost.....	11
9.5 Počítač ová gramotnost.....	12
10. Relaxační a terapeutické činnosti.....	12
12.1 Ergoterapeutické činnosti.....	12
12.2 Muzikoterapeutické činnosti.....	14
12.3 Rehabilitační činnosti.....	15
11. Příležitostné činnosti.....	17
11.1 Z áří.....	17
11.2 Ř íjen.....	17
11.3 Listopad.....	17
11.4 Prosin ec.....	18
11.5 Leden.....	18
11.6 Ú nor.....	18
11.7 B řezen.....	18
11.8 Duben.....	19
11.9 K v ěten.....	19
11.10 Č erven.....	19
12. Osvět ové činnosti.....	19
13. Podmínky přijímání uchazečů, průběhu a ukonč ování vzdělávání.....	20
14. Podmínky vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.....	20
15. Materiální podmínky.....	21
16. Personální podmínky.....	22
17. Podmínky bezpečnosti práce a ochrany zdraví.....	23
18. Zveřejněn í ŠVP.....	23